

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 466466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Žemera“
el.p.: lina.zemera@gmail.com
Šilutės rajono savivaldybės administracijai
Klaipėdos visuomenės sveikatos centrui
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Klaipėdos teritoriniam padaliniiui
Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo
valdybos Šilutės priešgaisrinei gelbėjimo
tarnybai

2014-09-18
į 2014-08-25

Nr. (15.3)-A4- 5756
prašymą

ATRANKOS IŠVADA

dėl Šilutės rajono Degučių žvyro telkinio dalies naudojimo poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas: B. Pinkevičiaus individuali įmonė buveinės adresas: Konstitucijos pr. 23, Vilnius, direktorius Bronius Pinkevičius, tel.: 8 (686) 42531, tel./faks.: 8 (5) 2735810, el.p.: info@bpimone.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Žemera“ adresas: Naujoji g. 8, Pagrynių kaimas, Šilutės rajonas, kontaktinis asmuo direktorė Lina Matimaitytė, tel.: 8 (655) 39600, tel./faks. 8 (441) 40000, el.p.: lina.zemera@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Degučių žvyro telkinio dalies naudojimas.

Atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3 punktu, (Žin., 2005, Nr.84-3105; 2008, Nr. 81-3167; 2010, Nr. 54-2647; 2011, Nr. 77-3720) kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Degučių žvyro telkinys yra Šilutės raj., Žemaičių Naumiesčio sen., Raugelių kaime, apie 6,6 km į pietus nuo Žemaičių Naumiesčio mstl., 1,0 km į pietus nuo Degučių gyvenvietės, tarp respublikinės reikšmės kelių Nr.165 (Šilalė - Šilutė) ir 141 (Kaunas – Jurbarkas – Šilutė – Klaipėda). Planuojamo naudoti ploto (apie 14,8 ha) teritorija yra šalia apleisto karjero, jos plotas sutampa su kasybos sklypo riba. Telkinys buvo eksploatuojamas nuo 1989 metų, tačiau 1999 metais eksploatuojanti įmonė bankrutavo ir kasyba nebuvo baigta. Susisiekimas su planuojamu plotu yra važiuojant ~ 2,3 km žvyruotu keliu nuo rajoninio kelio Nr. 4210 (Galzdonai – Usėnai – Degučiai). Ties vakarine bei rytine telkinio ribomis yra vietiniai žvyrkeliai. Didžiąją planuojamo naudoti (~ 9,3 ha) ploto dalį apima pažeista žemė. Dalį žemės sklypo ploto (~ 3,1 ha) užima želdiniai augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje. Planuojamo naudoti sklypo dalies (7,8 ha) paskirtis - kita, naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos, likusios dalies (7,0 ha) pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Dalis planuojamo naudoti ploto (4,7 ha) priklauso privačios nuosavybės teise Jūratei

Reginai Matimaitienei, kurį pagal 2014 m. gegužės 20 d. žemės nuomos sutartį išnuomavo UAB „Žemera“. Teritorija priklauso Nemuno žemupio baseinui. Hidrografinį rajono tinklą sudaro Šyšos upė su savo intakais. Artimiausi upeliai yra Girupis, Plaškuotas, Mirglonas ir Grižtupis. Už 1,6 km į šiaurę yra Degučių tvenkinys. Planuojamos ūkinės veiklos sklypas nepatenka į valstybės saugomas teritorijas. Iki Nemuno deltos regioninio parko yra apie 13 km. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbi teritorija – Vainuto miškų biosferos poligonas yra už 11 km. Artimiausios registruotos kultūros vertybės nutolusios apie 1,5 km į šiaurę nuo planuojamos teritorijos yra Šv. Vincento Ferero bažnyčios kompleksas Degučių kaime. Apie 50 m nuo planuojamos teritorijos šiaurės rytinio pakraščio yra Mažosios Lietuvos etnografinio regiono riba. Artimiausia sodyba nuo planuojamo ploto yra nutolusi per 80 m atstumu. Artimiausios gyvenvietės yra nutolusios 0,4 km atstumu į pietus – Midverių ir į rytus – Laugalių kaimai. Už 0,8 km į šiaurės vakarus – Pažaliosios ir į šiaurę – Degučių kaimai. Iki Žemaičių Naumiesčio miestelio – 6,6 km.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Degučių žvyro telkinys buvo išžvalgytas 1986 metais. 2000 – 2002 metais UAB „Bugama“ savo lėšomis išžvalgė naują Degučių žvyro telkinio 7,3 ha plotą į šiaurės vakarus nuo 1986 metų žvalgyto sklypo. 2003 m. balandžio 9 d. Lietuvos geologijos tarnybos leidimu Nr. 18p-03 ir telkinio žvyro išteklių dalies naudojimo sutartimi, UAB „Bugama“ buvo skirtas 13,3 ha kasybos sklypas. Jame UAB „Bugama“ be savo lėšomis išžvalgyto Degučių telkinio ploto buvo leista naudoti ir dar nelieštą 1986 metų geologinės žvalgybos 6,0 ha ploto dalį, kuriame dar buvo likę 298 tūkst. m³ išteklių. Viso 13,3 ha kasybos sklype buvo 337 tūkst. m³ žvyro bei smėlio išteklių. 2003 m. pabaigoje, atlikus Degučių telkinio papildomą žvalgybą, buvo perskaičiuotas žvyro išteklių likutis. Detaliai išžvalgyti ištekliai buvo aprobuoti Lietuvos geologijos tarnybos posėdyje 2004 m. vasario 11 d. protokolu Nr. 4-2 (186). Vertingi ištekliai 7,5 ha plote sudarė 223 tūkst. m³ (išteklių identifikavimo kodas – 111) ir potencialiai vertingi ištekliai 7,8 ha plote – 133 tūkst. m³ (išteklių identifikavimo kodas – 211) žvyras, tinkamas automobilių keliams tiesti pagal standarto LST 1331:2002 (Automobilių kelių gruntai. Klasifikacija) reikalavimus. 2004 m. vasario 25 d. Lietuvos geologijos tarnybos leidimu Nr. 9p-04 ir telkinio žvyro išteklių dalies naudojimo sutartimi, UAB „Bugama“ Degučių telkinyje buvo skirtas 14,8 ha kasybos sklypas, kurį 2011 m. sausio 12 d., leidimo Nr. 4-11 perėmė UAB „Žemera“.

Žemės gelmių registro duomenimis, išteklių likutis 2014 m. sausio 7 d. kasybos sklype sudarė 257 tūkst. m³ Naudingojo klodo storis kinta nuo 0,0 iki 3,6 m, vidutiniškai sudaro – 2,3 m. Apatinė jo dalis, vidutiniškai per telkinį – 1,0 m, yra apvandeninta. Išteklių kiekis bus tikslinamas žemės gelmių naudojimo plane. Visas planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekultivuotas per 26 metus (esant 10 tūkst. m³ žvyro iškasimui per metus).

Tipinė žvyro karjero eksploatavimo technologija: a) Augalinio sluoksnio ir mineralinės dangos nukasimas; b) Technologinių karjero kelių įrengimas; c) Naudingojo klodo iškasimas ir pakrovimas į savivarčius; d) Iškastos produkcijos išvežimas iš karjero; e) Išekspluatuoto ploto rekultivavimas. Planuojamo naudoti ploto kasybos darbams bus naudojamas ekskavatorius, krautuvas, buldozeris ir autosavivarčiai naudingosios iškasenos transportavimui. Dangos gruntas pagal telkinio naudojimo planą bus panaudotas karjero rekultivavimui. Eksploatuojant planuojamą naudoti plotą bus nukasta apie 35,7 tūkst. m³ dangos grunto, iš jų apie 30,3 tūkst. m³ augalinio sluoksnio. Dangos gruntas buldozeriu sustumiamas į kaupus ir krautuvu pakraunamas į autosavivarčius ir transportuojamas į sandėliavimo vietas arba esant poreikiui šis gruntas gali būti išvežtas ir panaudotas kitų objektų aplinkos tvarkymo darbuose. Dirvožemis ir mineralinis dangos gruntas nukasami ir sandėliuojami atskirai. Karjero vidaus keliai tiesiami, profiliuojant ir sutankinant kelio pagrindo gruntą buldozeriu. Sausas naudingasis žvyro klodas bus kasamas ekskavatoriumi, pakraunant į autosavivarčius, apvandenintas – ekskavatoriumi, pirmiau sukasant žvyrą į apsausinimo kaupą. Kasybos darbai, priklausomai nuo žvyro poreikio, bus vykdomi ištisus metus, 5 dienas per savaitę, viena pamaina. Žvyro transportavimui iš karjero bus naudojami autosavivarčiai. Esant metiniam žvyro iškasimui 10 tūkst. m³, bei 180 darbo pamainų, 18 t talpos autosavivarčių poreikis per pamainą sudarys 14 reisų. Išekspluototą plotą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį ir mišką. Rekultivavimo darbai bus atliekami tomis pačiomis kasybos ir transporto mašinomis. Planuojamo ploto kasybos ir rekultivavimo darbų planas bus pateiktas telkinio naudojimo projekte. Eksploatuojant telkinį žvyru

išvežti į paskirties vietas planuojama naudoti vietinį keliuką. Šiaurės vakarų telkinio pakraštyje yra apleistas bankrutavusios AB „Vilbutas“ karjeras. Nuo jo apie 2,3 km ilgio žvyruotu privažiavimo keliu iki rajoninio kelio Nr. 4210 (Galzdonai – Usėnai – Degučiai). Žvyrkelis pradėjus vykdyti kasybą bus suremontuotas ir pritaikytas naudingosios iškasenos transportavimui sunkiasvoriu autotransportu. Kita vietovės inžinerinė infrastruktūra eksploatuojant telkinį naudojama nebus. Esant žvyro iškasimui iki 10 tūkst. m³ per metus ekskavatorius dirbs 165 val. sunaudodamas 2,09 t, krautuvai dirbs 195 val. sunaudodamas 3,65 t, buldozeris dirbs 220 val. sunaudodamas 2,66 t dyzelinio kuro ir 13,52 t – autosavivarčiai perveždami naudingąją iškaseną sąlyginiu 20 km atstumu ir dangos gruntus į sandėliavimo ar rekultivavimo vietas karjero teritorijoje sąlyginiu 0,1 km atstumu bei 2,19 t dyzelinio kuro bus sunaudojama pagalbinėms reikmėms. Kasybos darbai bus vykdomi ištisus metus, rekultivavimo darbai – sezoniskai. Visas planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekultivuotas per 26 metų. Per metus susidarys iki 1,2 t mišrių komunalinių atliekų, kurios bus perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Triukšmo skaičiavimas atliktas naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 Akustika. Atliekant skaičiavimus buvo priimama, kad artimiausias mechanizmų atstumas iki gyvenamosios aplinkos bus 80 m. Apskaičiuotas suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje siektų 48,8 dB. Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengta konteinerinio tipo administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotėkų sukauptu rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

- 6.1. Planuojama ūkinė veikla turi atitikti Šilutės rajono bendrojo plano sprendinius, kurių pakeitimai rengiami Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 25 d. sprendimu Nr. T1-1586;
- 6.2. Rengiant naudingųjų išteklių naudojimo projektą ar planą, vadovautis 2005-09-05 Lietuvos Geologijos tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1-107 patvirtintomis naudingųjų iškasenų (išskyrus angliavandenilius) išteklių ir žemės gelmių ertmių naudojimo projektų rengimo taisyklėmis (Žin., 2005-09-08, Nr. 109-3996; 2006-02-04, Nr. 14-518) ar LR aplinkos ministro 2014-02-17 įsakymu Nr. D1-145 patvirtintomis žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklėmis (TAR, Dok. 1621);
- 6.3. Ūkinę veiklą bus galima vykdyti tik parengus ir Lietuvos geologijos tarnyboje prie aplinkos ministerijos patvirtinus naudingųjų išteklių naudojimo projektą ar planą;
- 6.4. Įrengiant gavybos plotą vykdyti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtintų LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 2012, Nr. 110-5578) ir LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimais (Žin., 2008, Nr. 17-611) nustatytus reikalavimus;
- 6.5. Ūkinės veiklos metu aptikus galimai archeologinį radinį, stabdyti darbus ir kreiptis į Kultūros paveldo departamentą dėl tikslingumo atlikti archeologinius tyrimus.
- 6.6. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr.93-3472, 2010, Nr. 2-81, 2011, Nr. 108-5122, 2012, Nr. 102-5207) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsiant turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdant laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

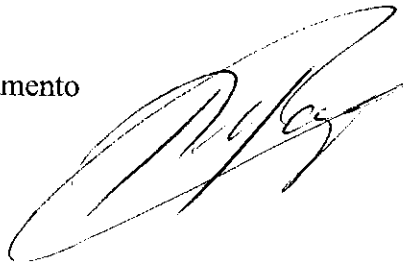
- 7.1. Planuojama teritorija į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas nepatenka.
- 7.2. Telkinys bus eksploatuojamas pagal suderintą ir patvirtintą naudojimo (kasybos ir rekultivavimo) planą (projektą), bus dirbama tik tvarkingomis kasybos ir transporto mašinomis, laikantis darbo saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos ir higienos reikalavimų, karjere nebus vykdomas kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas;
- 7.3. Aplinkos apsaugai nuo kasybos ir transporto mašinų triukšmo bei oro teršalų papildomai veikiančio karjero pakraščiuose bus sukasami iki 3 m aukščio nuodangos grunto pylimai;
- 7.4. Esant sausrai karjero keliai ir žvyrkeliai bus laistomi vandeniu;
- 7.5. Karjero bei kasyba paveiktos žemės rekultivacija bus atliekama dalimis, lygiagrečiai vykdomiems karjero eksploatacijos darbams;
- 7.6. Karjerui nedirbant, keliai ir privažiavimai į karjerą bus patikimai uždaryti (vartais, šlagbaumais), kasybos mašinos išvežtos arba patikimai saugomos.
- 7.7. Apskaičiuotas suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje siektų 48,8 dB.

8. Priimta atrankos išvada:

UAB „Žemera“ planuojamai ūkinei veiklai – Degučių žvyro telkinio dalies naudojimui Šilutės raj., Žemaičių Naumiesčio sen., Raugelių kaime – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila